

REGLEMENT BESTUUR

2016

Reglement Bestuur

Artikel 1 - Definities

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Aedes: de vereniging Aedes vereniging van woningcorporaties;
- b. Bestuur: de Bestuurder van de Stichting;
- c. Bestuurder: de Bestuurder van de Stichting;
- d. Bijlage: een bijlage bij dit reglement;
- e. BTIV: Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015;
- f. Gemeenten: de gemeente(n) waarin de Stichting feitelijk werkzaam is;
- g. Governancecode: de Governancecode woningcorporaties 2015 of zoals deze op enig moment luidt;
- h. RvC: de raad van commissarissen van de Stichting als bedoeld in artikel [1] van de Statuten;
- i. Statuten: de statuten van de Stichting;
- j. Stichting: Stichting Wonion;
- k. Website: de website van de Stichting ;
- l. Wet: Woningwet.

Artikel 2 - Status en inhoud reglement

1. Dit reglement is opgesteld ter uitwerking van en in aanvulling op de Statuten.
2. Onverminderd het bepaalde in dit reglement zal de Bestuurder voor zijn functioneren als uitgangspunt nemen de geldende Governancecode. In dit reglement zijn de principes uit de Governancecode zoveel mogelijk verwerkt.
3. De Bestuurder is gehouden tot naleving van dit reglement en de Governancecode.
4. Dit reglement wordt op de Website geplaatst.
5. Waar dit reglement strijdig is met Nederlands recht of de Statuten, prevaleren deze laatste. Waar dit reglement verenigbaar is met de Statuten, maar strijdig met Nederlands recht, prevaleert dit laatste.
6. Dit reglement is verbonden aan het door Wonion opgestelde reglement voor de Raad van commissarissen. De artikelen uit het reglement Raad van commissarissen welke betrekking hebben op de Bestuurder worden gezien als onderdeel van dit reglement;
7. Bij dit reglement behoren de volgende beleidsstukken, die ten kantore van de Stichting zullen worden gehouden:
  - a. het reglement financieel beheer;
  - b. het treasury statuut;
  - c. het investeringsstatuut
  - d. het procuratiereglement;

Artikel 3 - Samenstelling, werving, selectie en (her)benoeming

1. In de werving, selectie en (her)benoeming van de Bestuurder wordt voorzien door de RvC op de wijze zoals geregeld in artikel 4 van de Statuten en de artikelen 12 en 13 van het reglement van de RvC.
2. Degene die voor benoeming tot Bestuurder in aanmerking wenst te komen, kan niet daarin worden benoemd dan nadat hij aan de Raad van Commissarissen een verklaring heeft overgelegd die inhoudt dat hij niet eerder een bestuurlijke of toezichhoudende functie heeft bekleed bij enige rechtspersoon of vennootschap die op het maatschappelijke belang gerichte werkzaamheden verricht ten aanzien waarvan, als gevolg van zijn handelen of nalaten, een aanwijzing of maatregel wegens falend bestuur

of falend beleid is opgelegd en dat hij nooit voor een financieel-economisch delict is veroordeeld.

3. De benoeming van een Bestuurder geschiedt onverlet diens arbeidsrechtelijke positie voor een periode van vier jaar.
4. Bij ontstentenis of belet van de Bestuurder, wordt de RvC onverwijld geïnformeerd. Een en ander conform artikel 10 lid 3 van dit reglement.

Artikel 4 - Introductieprogramma, opleiding en training

1. De Bestuurder volgt na benoeming een introductieprogramma waarin de relevante aspecten van de functie aan bod komen. In het introductieprogramma wordt in ieder geval aandacht besteed aan de volgende zaken:
  - a. de verantwoordelijkheden van een Bestuurder;
  - b. de risico's die zijn verbonden aan het werk als Bestuurder;
  - c. algemene financiële en juridische zaken;
  - d. de financiële verslaggeving;
  - e. kennis over volkshuisvesting;
  - f. opleiding en educatie;
  - g. de Governancecode en de naleving daarvan;
  - h. de voorbeeldfunctie van een Bestuurder.
2. De Bestuurder is gehouden zijn kennis steeds te blijven ontwikkelen door middel van training en opleiding, waarbij aandacht wordt besteed aan gewenst gedrag. De Bestuurder is zelf verantwoordelijk voor het goed uitoefenen van zijn taken en verantwoordelijkheden. In dat kader beoordeelt de Bestuurder jaarlijks op welke onderdelen zijn leden gedurende hun zittingsperiode behoefte hebben aan nadere training en opleiding.
3. Op de training en opleiding van de Bestuurder is de Permanente Educatie-systematiek zoals vastgelegd in het 'Reglement permanente educatie' van Aedes of een vervanging daarvan van toepassing. In het jaarverslag worden de door de Bestuurder behaalde Permanente Educatie-punten vermeld.

Artikel 5 - Tegenstrijdig belang

1. De Stichting verstrekt de Bestuurder geen persoonlijke leningen of garanties of andere financiële voordelen die niet vallen onder het beloningsbeleid zoals voorzien in de Statuten en/of reglementen van de Stichting. De Bestuurder is verantwoordelijk voor het voorkomen van belangenverstremming en dienen ook de schijn daarvan te vermijden. De Bestuurder mag onder geen voorwaarde activiteiten ontplooiën die in concurrentie treden met de Stichting, schenkingen aannemen van de Stichting en haar relaties, of derden op kosten van de Stichting voordelen verschaffen. De in dit artikel vermelde eisen worden voorzien van normen vastgelegd in de integriteitscode van de Stichting.
2. De Bestuurder heeft in ieder geval een (potentieel) tegenstrijdig belang indien:
  - a. de Stichting voornemens is een transactie aan te gaan met de Bestuurder en/of een rechtspersoon of onderneming waarin de Bestuurder persoonlijk een materieel financieel belang houdt;
  - b. de Stichting voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon of onderneming waarvan de Bestuurder, diens echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad

- een bestuurs- of toezichhoudende functie vervult, met uitzondering van rechtspersonen welke als een verbinding van de Stichting kwalificeren;
- c. hij een eerste of tweede graad van bloed-/aanverwantschap, huwelijk, geregistreerd partnerschap heeft of een duurzame gemeenschappelijke huishouding voert met een andere Bestuurder, een lid van de RvC of een werknemer van de Stichting;
  - d. hij een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 lid 1 Burgerlijk Wetboek heeft met of functionele betrokkenheid heeft bij een bedrijf of organisatie, waarvan de belangen strijdig zouden kunnen zijn met die van de Stichting;
  - e. hij Bestuurder is van of een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 lid 1 het Burgerlijk Wetboek heeft met een werknemersorganisatie welke pleegt betrokken te zijn bij de vaststelling van arbeidsvoorwaarden van toegelaten instellingen;
  - f. de RvC heeft geoordeeld dat een tegenstrijdig belang bestaat, of geacht wordt te bestaan.
3. De Bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang onmiddellijk aan de voorzitter van de RvC en de overige RvC leden. Daarbij geeft de Bestuurder inzicht in alle relevante informatie, inclusief de relevante informatie inzake zijn echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad.
  4. Ingeval de Bestuurder een (potentieel) tegenstrijdig belang meldt aan de voorzitter van de RvC en overige leden conform het bepaalde in lid 3, treden deze laatsten zo spoedig mogelijk met de Bestuurder in overleg omtrent de wijze waarop hij het tegenstrijdig belang zal voorkomen dan wel zal beëindigen.
  5. Indien de RvC van oordeel is dat er sprake is van een structureel tegenstrijdig belang, zal de Bestuurder aftreden. Indien de Bestuurder niet eigener beweging aftreedt, neemt de RvC een daartoe strekkend besluit op de wijze als bepaald in artikel 4] van de Statuten.

Artikel 6 - Taken en bevoegdheden

1. De Bestuurder is belast met het besturen van de Stichting en is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en de realisatie van zijn doelstellingen, de strategie, de financiering en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling, alsmede het beleid ten aanzien van deelnemingen van de Stichting. De Bestuurder legt hierover verantwoording af aan de RvC.
2. De Bestuurder legt in het strategisch plan vast wat hij ziet als zijn maatschappelijke, operationele en financiële doelen. Dit strategisch plan wordt goedgekeurd door de RvC en vastgesteld door de Bestuurder. De vastgestelde doelen zijn de uitkomst van een zorgvuldig en transparant proces waarbij de Stichting de mening betreft van belanghebbenden, waaronder de, Huurdersorganisaties en de Gemeenten. De Stichting is eindverantwoordelijk voor de afweging van belangen en de keuzes die op basis daarvan worden gemaakt. In een beleidsdocument wordt de visie neergelegd die de Bestuurder heeft op het besturen van de Stichting. Daarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge wisselwerking en rollen. In dit beleidsdocument wordt de visie van de RvC als bedoeld in het reglement van de RvC ook verankerd. In het

ondernemingsplan wordt tevens aandacht besteedt aan de zaken die betrekking hebben op het extern overleg als bedoeld in artikel 13.

3. De Bestuurder draagt zorg voor het intern en extern communiceren van kernwaarden en zorgt voor bekendheid van de Governancecode.
4. De Bestuurder draagt actief bij aan voorwaarden die goede besluitvorming mogelijk maken, zoals onderling respect, goed luisteren, een open oog voor andere invalshoeken, met als doel te komen tot gezamenlijke opvattingen;
5. De Bestuurder streeft een cultuur na en schept voorwaarden voor het zorgvuldig voorbereiden en nemen van besluiten en voor het uitoefenen van toezicht daarop door de RvC. Daarbij zijn onder meer de volgende aspecten van belang:
  - a. informatie en documentatie zijn voor Bestuurder en de RvC tijdig beschikbaar;
  - b. er is voldoende tijd voor discussie, in het bijzonder wanneer het gaat om belangrijke, complexe en/of strategische besluiten;
  - c. er worden duidelijke afspraken gemaakt over proces, planning en wijze van uitvoering;
  - d. afwegingen die een rol hebben gespeeld bij de besluitvorming worden goed vastgelegd ten behoeve van navolgbaarheid van besluitvorming;
  - e. tijdige communicatie met de RvC en evaluatie na de besluitvorming;
  - f. Bestuurder vermijdt tegenstrijdige belangen en onterechte gehechtheid aan eerdere besluitvorming; De Bestuurder zorgt voor voldoende ruimte en vrijheid om beslissingen uit het verleden – in de context van toen genomen – ter discussie te stellen.
6. De Bestuurder brengt de risico's die verband houden met de activiteiten van de Stichting in kaart en hanteert een inzichtelijk beleid voor het beheersen van die risico's,

waarbij het in ieder geval gaat over het opdrachtgeverschap van de Stichting, het sluiten van contracten, samenwerkingsverbanden en/of grote transacties met derden.

Artikel 7 - Toezicht- en toetsingskader en beleidsstukken

1. Het toezichtskader voor de Stichting is hetgeen uit de wet- en regelgeving blijkt. Als toetsingskader hanteert de Bestuurder die documenten waaraan de maatschappelijke en financiële prestaties van de Stichting kunnen worden getoetst. :
  - a. de Statuten;
  - b. het reglement van de RvC met bijlagen en het reglement Bestuur met bijlagen;
2. Het toetsingskader van de Stichting wordt in samenspraak tussen Bestuurder en RvC vastgesteld en bevat onder meer de volgende reglementen en beleidsstukken:
  - c. de Statuten;
  - d. het reglement van de RvC met bijlagen en het reglement Bestuur met bijlagen;
  - e. het reglement financieel beheer;
  - f. het ondernemingsplan;
  - g. de begroting;
  - h. het treasury statuut;
  - i. het investeringsstatuut;
  - j. het verbindingsstatuut;
  - k. het procuratiereglement.
3. In het treasury statuut wordt in ieder geval beschreven het renterisico, het beschikbaarheidsrisico en het tegenpartijrisico. Uitgangspunt is daarnaast dat treasury van de Stichting geen winstoogmerk heeft maar ten dienste van het risicobeleid staat.
4. In het procuratiereglement wordt in ieder geval vastgelegd hoe wordt omgegaan met:
  - a. bevoegdheden ingeval van ontstentenis of belet;
  - b. tekenbevoegdheid voor het aangaan van verplichtingen;
5. De vaststelling van het reglement financieel beheer geschiedt onder voorbehoud van goedkeuring door de minister belast met de zorg voor de volkshuisvesting. Na

vaststelling worden het college van burgemeesters en wethouders van de Gemeenten en de Huurdersorganisatie geïnformeerd over het reglement financieel beheer.

Artikel 8 - Schorsing, ontslag en aftreden

1. Schorsing, ontslag en aftreden van de Bestuurder geschiedt op de wijze zoals voorzien in artikel 4 van de Statuten.
2. Over een eventueel te communiceren schorsing of ontslag zal de RvC na overleg met de Bestuurder een te volgen gedragslijn bepalen. de Bestuurder

Artikel 9 - Bezoldiging en onkostenvergoeding

1. De Bestuurder wordt bezoldigd voor de uitoefening van hun functie. De bezoldiging en de overige arbeidsvoorwaarden van de Bestuurder wordt door de RvC vastgesteld met in achtneming van artikel 4 van de Statuten.
2. De kosten verband houdende met introductieprogramma's, training en opleiding, komen voor rekening van de Stichting.

Artikel 10 - Vergaderingen en besluitvorming

1. In aanvulling op het bepaalde in artikel 7 van de Statuten geldt ten aanzien van de vergadering en besluitvorming van de Bestuurder het bepaalde in dit artikel 10.
2. De Bestuurder streeft een cultuur na en schept voorwaarden voor het zorgvuldig voorbereiden en nemen van besluiten en voor het uitoefenen van toezicht daarop.
3. De bestuurder draagt ervoor zorg dat bestuursbesluiten worden vastgelegd en dat relevante besluiten in de reguliere rapportage worden opgenomen.
4. De Bestuurder informeert de voorzitter van de RvC vooraf over geplande absentie van Bestuurder langer dan vijftien achtereenvolgende werkdagen en zodra aan de orde over ongeplande absentie van de Bestuurder langer dan tien werkdagen.
5. Conform het bepaalde in artikel 27 van de Wet en nader uitgewerkt in het BTIV zijn bepaalde besluiten onderworpen aan de goedkeuring van de minister belast met de zorg voor de volkshuisvesting.
6. Indien de RvC (voorafgaande) goedkeuring heeft verleend aan bestuursbesluiten, zoals bedoeld in artikel 7 van de Statuten maakt de RvC hiervan melding in het jaarverslag.

Artikel 11 - Informatievoorziening en relatie met de RvC

1. De Bestuurder verschaft de RvC tijdig en (zo mogelijk) schriftelijk informatie over de feiten en ontwikkelingen aangaande de Stichting die de RvC nodig mocht hebben voor

het naar behoren uitoefenen van zijn taak en ten behoeve van (het toezicht op) de risicobeheersing, waaronder:

- a. risicoanalyses van de operationele en financiële doelstellingen;
  - b. de financiële verslaggeving;
  - c. periodieke monitoring en rapportages waarmee al gedurende een jaar inzicht wordt gegeven in de (financiële) prestaties van de Stichting;
  - d. criteria die zijn gehanteerd bij het aangaan en beëindigen van majeure contracten en/of samenwerkingsverbanden met derden;
  - e. criteria die worden gehanteerd bij het doen van (des)investeringen in vastgoed;
  - f. vergelijkend benchmarks (waaronder in ieder geval de Aedes-benchmark), waarbij de prestaties van de Stichting worden vergeleken met andere corporaties;
  - g. monitoring waaruit blijkt dat de Bestuurder de risico's voor de komende periode voorziet en daarop acteert.
2. Elke Bestuurder is verplicht de voorzitter van de RvC de informatie te verschaffen die nodig is voor de vaststelling en het bijhouden van zijn nevenfuncties. Het door een Bestuurder aanvaarden van een nevenfunctie die gezien aard of tijdsbeslag van betekenis is voor de uitoefening van de taak van Bestuurder behoeft de voorafgaande goedkeuring van de RvC.
  3. De Bestuurder woont de vergaderingen van de RvC bij, tenzij de RvC ervoor kiest zonder de Bestuurder te vergaderen.

Artikel 12 - Intern en extern overleg

1. De Bestuurder legt vast wie als belanghebbende partijen worden beschouwd en onderhoudt contact met hen. De Bestuurder gaat periodiek na of hij met alle relevante belanghebbenden in gesprek is. In het reglement belanghoudersraad is opgenomen op welke wijze de belangrijkste belanghouders worden betrokken.
2. De Bestuurder voert overleg met de eigen in zijn woningmarktregio werkzame Huurdersorganisaties en de ondernemingsraad. Het overleg heeft onder meer betrekking op de betaalbaarheid, de voorgenomen werkzaamheden en welke bijdrage daarmee wordt beoogd aan de uitvoering van het volkshuisvestingsbeleid dat in de desbetreffende regio geldt.
3. De Bestuurder schept randvoorwaarden om te komen tot sterke en professionele Huurdersorganisaties.
4. De Bestuurder respecteert de rol van de Gemeenten, voert daarmee overleg en maakt prestatieafspraken over de bijdrage die de Stichting levert aan de uitvoering van het in de betrokken Gemeenten geldende volkshuisvestingsbeleid.
5. Overige als belanghebbend beschouwde partijen worden actief betrokken bij (de vormgeving van) het beleid van de Stichting en geïnformeerd over de behaalde

prestaties. De Bestuurder publiceert in het jaarverslag wie en hoe met de belanghebbenden overleg is gevoerd.

6. De Bestuurder treedt ten minste eenmaal per jaar in overleg met de RvC over de omgang met, en de participatie en invloed van belanghebbenden.
7. In het jaarverslag wordt aan de onderwerpen als bedoeld onder lid 1 tot en met 5 van dit artikel voldoende aandacht besteed.
8. De Bestuurder informeert de RvC over de relevante onderwerpen die aan de orde zijn geweest tijdens het overleg met de Huurdersorganisaties en de ondernemingsraad.

Artikel 13 - Verantwoording en evaluatie

1. De Bestuurder legt verantwoording af aan de RvC over zijn handelen in hoedanigheid als Bestuurder van de Stichting op de wijze zoals omschreven in de Statuten en dit reglement.
2. In het jaarverslag rapporteert de Bestuurder over de gerealiseerde maatschappelijke, operationele en financiële resultaten van de Stichting. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan de doelmatigheid van de Stichting en de mate waarin de Stichting in staat is haar maatschappelijke taak op langere termijn te vervullen. Het jaarverslag wordt na vaststelling door de RvC openbaar gemaakt door plaatsing op de Website.
3. Conform het bepaalde in de Wet, wordt in het jaarverslag:
  - een opgave van de nevenfuncties van de Bestuurder en van leden van de RvC opgenomen;
  - afzonderlijk verslag gedaan ten aanzien van de verbonden ondernemingen ten aanzien van bovenstaande punten.
4. Conform het bepaalde in de Governancecode, wordt in het jaarverslag:
  - een samenvatting opgenomen uit het verslag dat de Bestuurder aan de RvC uitbrengt over ingediende klachten bij toegelaten instelling (bepaling 1.5 Governancecode);
  - melding gemaakt van de in het verslagjaar behaalde PE-punten van zowel de Bestuurder als de RvC (bepaling 1.8 Governancecode);
  - door de Bestuurder gerapporteerd over de gerealiseerde maatschappelijke, operationele en financiële resultaten van de toegelaten instelling. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan de doelmatigheid van de toegelaten instelling (efficiëntie) en de mate waarin de toegelaten instelling in staat is haar maatschappelijke taak op langere termijn te vervullen (continuïteit). (bepaling 2.3 Governancecode);
  - door de Bestuurder verantwoording afgelegd over de risico's die de Bestuurder in kaart heeft gebracht die verband houden met de activiteiten van de Stichting en het beleid voor het beheersen van die risico's (bepaling 5.1 Governancecode);

Artikel 14 - Visitatie

1. De Stichting laat haar maatschappelijke prestaties minimaal eens per vier jaar onderzoeken door een door de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland geaccrediteerd visitatiebureau.
2. Het visitatierapport wordt op de Website geplaatst, samen met een reactie daarop van de Bestuurder en de RvC. De Huurdersorganisaties en het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeenten worden als belanghebbenden geïnformeerd over de uitkomsten in het visitatierapport.
3. De Bestuurder zendt het visitatierapport, vergezeld van de reactie van de RvC daarop als bedoeld in lid 2, binnen zes weken aan de minister belast met de zorg voor de

volkshuisvesting, alle belanghebbenden en degenen die in het kader van het onderzoek hun zienswijze hebben gegeven.

Artikel 15 - Integriteitscode

1. De Bestuurder zorgt voor een interne integriteitscode met normen en waarden die medewerkers van de Stichting in acht moeten nemen.
2. De integriteitscode wordt op de Website gepubliceerd.

Artikel 16 - Klokkenluidersregeling

1. De Bestuurder draagt er zorg voor dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie de mogelijkheid hebben te rapporteren over vermeende onregelmatigheden van algemene, operationele en financiële aard binnen de Stichting aan de Bestuurder of een door hem aangewezen functionaris. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van de Bestuurder betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de RvC. Het voorgaande wordt geregeld in een klokkenluidersregeling, welke wordt vastgesteld door de Bestuurder en ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de RvC. Na vaststelling wordt de klokkenluidersregeling op de Website gepubliceerd.

Artikel 17 - Interne controller

1. De interne controller functioneert onder de arbeidsrechtelijke verantwoordelijkheid van de Bestuurder.
2. Voordat de Bestuurder besluit tot benoeming van / een interne controller informeert de Bestuurder de RvC.
3. Een besluit tot schorsing of ontslag van de interne controller wordt niet genomen voordat goedkeuring van de RvC is verkregen.

Artikel 18 - Geheimhouding

1. Iedere Bestuurder dient ten aanzien van alle informatie en documentatie verkregen in het kader van zijn functie de nodige discretie en, waar het vertrouwelijke informatie betreft, geheimhouding te betrachten. De Bestuurder zal geen vertrouwelijke informatie buiten de kring van de Bestuurder of de RvC brengen, tenzij is vastgesteld dat deze informatie door de Stichting is geopenbaard of op andere wijze ter beschikking van het publiek is gekomen. Deze verplichting strekt zich mede uit na beëindiging van het lidmaatschap van de Bestuurder.

Artikel 19 - Slotbepalingen

1. Indien een van de bepalingen uit dit reglement niet of niet langer geldig is, tast dit de geldigheid van de overige bepalingen niet aan. De RvC zal de ongeldige bepalingen vervangen door geldige bepalingen waarvan het effect, gelet op de inhoud en strekking daarvan zoveel mogelijk overeenstemt met dat van de ongeldige bepalingen.
2. De wijziging van dit reglement geschiedt bij besluit van de Bestuurder na goedkeuring van de RvC. Van een dergelijk besluit wordt melding gemaakt in het jaarverslag.